

Matthew Costello en Neil
Richards

Een onfrisse zaak

Vertaald door Peter de Rijk

DE FONTEIN

1. Dorpspolitiek

Sarah baande zich een weg door de menigte in de richting van het dorpshuis, met Chloë een paar meter achter haar. Chloë was vijftien en beleefde een fase waarin Sarah haar nauwelijks zag, laat staan begreep wat ze de helft van de tijd dacht. En dat maakte het nog verrassender dat ze nu samen naar het dorpshuis liepen op deze ijzige winteravond in Cherringham.

Maar het waren nu eenmaal roerige tijden in het dorp. En hoe ongelooflijk het ook klonk, Sarah en Chloë stonden allebei aan dezelfde kant in deze zaak.

Sarah keek voor zich uit en zag een massa mensen het dorpshuis binnenstromen.

‘Wauw, het hele dorp lijkt wel uitgelopen,’ zei Sarah.

‘En terecht! Dit is waanzinnig belangrijk,’ zei Chloë.

Wat een moedige activiste, dacht Sarah, wier liefde voor haar dochter zich nu vermengde met een flinke scheut bewondering.

De weg voor haar leek volledig geblokkeerd door een menselijke muur; ze keek om zich heen voor een betere route naar het dorpshuis. Misschien konden ze over de stoep naar het Monument voor de Burgeroorlog lopen en dan via haar kantoor naar de hoofdingang teruglopen?

Wie had ooit gedacht dat een vergadering van de gemeenteraad van Cherringham zo’n ophef zou kunnen veroorzaken?

Zij en Chloë waren samen van huis hierheen gelopen en via een van de straatjes het dorpsplein opgelopen, vlak bij de oude schandpaal.

Op een vrijdagavond in de winter, als de winkels dicht waren en zonder toeristen in het dorp, was deze buurt normaal gesproken helemaal verlaten. Je kon er een kanon afschieten, zou Jack zeggen, maar kanonnen hadden ze in Cherringham allang niet meer.

Hoe dan ook, nu de belangrijke bijeenkomst over een half uur zou beginnen, was het er een drukte van belang. Bij het dorps huis hadden zich honderden mensen verzameld, die spandoeken omhooghielden en leuzen scandeerden.

‘Weg met de projectontwikkelaars! Weg met de projectontwikkelaars! Weg, weg, weg!’

Sarah had nog nooit zo’n dwarsdoorsnede van het dorpsleven bij elkaar gezien. Gezinnen, arbeiders, ouderen en jongeren. Allemaal verenigd in één zaak.

Haar hart maakte een sprongetje van opwinding bij de aanblik.

‘Is dit niet geweldig?’ zei ze tegen Chloë, die nu naast haar stond.

‘Ongelooflijk,’ zei Chloë.

Sarah tuurde naar haar dochter in het donker – was ze sarcastisch? Jongeren konden tegenwoordig zo cynisch zijn...

Maar nee, Chloë’s gezicht klaarde op, haar ogen straalden.

‘Mam, het is gewoon ontzettend cool dat iedereen vanavond hierheen komt. Dat de mensen er echt om geven...’

‘Dat is nou de politiek, liefje,’ zei Sarah. ‘Kom mee, ik denk dat ik een manier heb bedacht om door de meute te komen.’ Ze nam Chloë bij haar arm en liep door de hoofdstraat naar de achterkant van het dorps huis, waar de meute minder dicht was.

Ze vorderden maar traag. Ze had het idee dat ze iedereen kende – mensen die elkaar de hand schudden, een high-five gaven, elkaar op de rug sloegen, vuisten in de lucht staken en leuzen riepen.

Een bijna feestelijke sfeer.

Er werden allerlei spandoeken en zelfgemaakte borden omhooggestoken, maar Sarah zag ook veel grotere neutrale

vlaggen en borden van een hele reeks milieugroeperingen. Er leken veel demonstranten van buitenaf te komen – op sommige spandoeken stonden zelfs adressen uit Londen.

Maar er waren genoeg bekende gezichten in de menigte: Grace van het werk, haar loodgieter Pete Bull, Praveer de dominee, Hope Brown, die een vriend van haar vader was, de Butterworths...

Ze vroeg zich zelfs af of Jack hier misschien was, maar hij had zich behoorlijk onvermurwbaar getoond. Ik ben het helemaal met je eens, Sarah, had hij gezegd, maar ik heb genoeg demonstraties meegemaakt, aan beide zijden van de barricades overigens.

Nou, hier miste hij toch echt iets. Ze had nog nooit meegemaakt dat de dorpelingen van Cherringham zo eensgezind in het geweer kwamen.

Verrassend was dat overigens niet. Het idee om een enorme supermarkt te bouwen aan de rand van het dorp – op de plek van het oude ‘verloren’ dorp Ingleston – was gewoon compleet krankzinnig.

De bouwaanvraag van de enorme Zakro Corporation werd vanavond besproken tijdens de vergadering van de gemeenteraad, en de dorpelingen waren massaal komen opdagen om uiting te geven aan hun afschuw over dat vooruitzicht. Unaniem, zo leek het.

Maar toen Sarah de hoek van het dorpshuis omsloeg, besefte ze dat ze het helemaal mis had gehad, want even verderop zag ze een tegendemonstratie. Een kleinere menigte, maar even luidruchtig als de tegenstanders van het plan.

Voor hen zag ze Alan Rivers, de plaatselijke politieagent, zijn best doen om de twee groepen uit elkaar te houden met politielinten en oranje kegels, maar hij zou beslist versterking nodig hebben naarmate de avond vorderde.

Sarah voelde dat de stemming aan deze kant van het dorpshuis minder vrolijk was. Ook hier zag ze gezichten die ze herkende, maar deze menigte bezat een intense energie die bedreigend aanvoelde.

Er waren geen milieuspandoeken of geprinte logo's te zien, alleen handgeschilderde slogans: Banen voor de lokale bevolking! Stop de woekerprijzen! Echte mensen hebben recht op een eerlijke deal!

'Kom mee, liefje,' zei Sarah nu op bezorgde toon. Ze zag in de vrije ruimte tussen de twee groepen de mogelijkheid om naar het dorpshuis door te steken. 'Laten we naar binnen gaan.'

'Alan! Er zijn plaatsen voor ons vrijgehouden,' riep ze. Ze zag dat Alan de afzetting opende en hen wenkte.

'Snel nu,' riep hij boven het lawaai van de spreekkoren uit. Alan klonk gespannen, zijn blik schoot alle kanten op. Zoiets als dit was helemaal nieuw voor hem.

Ze pakte Chloë's hand en trok haar langs Cherringham's eenzame politieagent.

'Pas op vanavond, Sarah,' zei hij, terwijl hij de afzetting achter hen weer sloot.

'En jij ook,' zei Sarah. 'Je bent toch zeker niet alleen?'

'Er zijn een paar busjes uit Oxford onderweg,' zei hij. 'En dat is niks te vroeg. Kom op nu – naar binnen!'

Sarah knikte en liep naar de ingang van het dorpshuis, waar twee leden van de gemeenteraad onofficieel de wacht hielden.

'Tony Standish heeft stoelen voor ons,' zei ze.

De naam van haar vriend – de plaatselijke advocaat en gemeentesecretaris – bleek zoals gebruikelijk alle deuren te openen, ook deze dus.

Eenmaal binnen kon ze op adem komen, en ze zag dat de deuren dichtgingen. Het was er rustig, en haar voetstappen weerklonken op de marmeren vloer. Ze keek naar haar dochter. Chloë's gezicht gloeide, maar nu zowel van angstige bezorgdheid als opwindning. Wat er buiten gebeurde, had ook Chloë nog nooit eerder gezien.

'Ik snap het niet, mam,' zei Chloë. 'Ik dacht dat iedereen hetzelfde wilde...'

'Dat dacht ik ook,' zei Sarah. 'Ik had naar mijn eigen advies moeten luisteren, hè?'

‘Mensenmenigten kunnen onvoorspelbaar zijn...’

‘Precies. Kom op, we gaan onze plaatsen zoeken.’ En ze liep de grote trap op van het Victoriaanse dorps huis, naar de theaterzaal die eens per maand het middelpunt vormde van de dorpsdemocratie, wanneer de gemeenteraad van Cherringham daar vergaderde.

Sarah was al eerder naar deze bijeenkomsten geweest in haar rol als redacteur van de online dorpsnieuwsbrief. De meeste maandelijkse vergaderingen verliepen voorspelbaar – en waren al even voorspelbaar saai. Er moest een lijst met futiele kwesties worden afgewerkt. Verslagen van subcommissies. Plannen voor het carnaval van volgend jaar...

Twee lange uren, die je moest uitzitten zonder dat iemand zijn stem verhef, uitzonderingen daargelaten.

Maar vanavond had ze het gevoel dat het er heel anders aan toe zou gaan.

2. Democratie in actie

‘En daarmee is de update van de Transportwerkgroep afgerond, mijnheer de voorzitter. Mag ik de raadsleden eraan herinneren dat er nog steeds vrijwilligers nodig zijn voor het Speedwatch-onderzoek? Geen vergoeding natuurlijk, maar een zinvol initiatief en onderdeel van onze langetermijndoelstelling om de wegen van Cherringham veilig te maken voor iedereen.’

Sarah zag dat Arthur Bassett zijn bril afzette, zijn notities opvouwde en weer plaatsnam. Overdag was Arthur begrafenisondernemer en eens per maand werd hij getransformeerd tot voorzitter van de subcommissie Transport van Cherringham.

‘Dank u, meneer Bassett,’ zei Ken Wickingham, eigenaar van de tijdschriftenkiosk in de hoofdstraat en dit jaar voorzitter. ‘Volgende agendapunt: correspondentie en verslag van de secretaris...’

Sarah leunde achterover op de tribune van de zaal en vinkte ‘Vervoer’ aan op de agenda die ze had gekregen toen zij en Chloë plaatsnamen. Dat was een uur geleden, en ze waren nog maar halverwege de agendapunten.

Ze keek om zich heen. De tribune zat vol, net als het grootste deel van de zaal.

De gemeenteraadsleden zaten aan een lange tafel die voor het podium was neergezet, met ieder van hen een microfoon voor zich. Onder hen herkende ze naast Arthur en Ken ook

Adrian Sloane, die een van de grootste bouwbedrijven in de omgeving bestierde, en Tony Standish, die enkele jaren gemeentesecretaris was geweest. De meeste anderen kende ze van gezichten uit de winkels, van schoolevenementen of de tearoom Huffington's.

Een tijdje geleden had ze de meeste leden van de gemeente nog persoonlijk gekend, maar er was een schandaal geweest over een stedenband met een Franse stad en daarna was bijna de hele raad afgetreden. Zij en Jack waren ervoor verantwoordelijk geweest dat een paar raadsleden voor het gerecht werden gebracht. Dat was een van hun eerste zaken geweest.

Ze draaide zich naar Chloë naast haar toe – die arme meid verveelde zich vast te pletter... 'Maak je geen zorgen, Chloë,' fluisterde ze. 'Dit gedoe is zo voorbij en dan is de supermarkt aan de beurt.'

'Maak je een grapje, mam?,' zei Chloë met haar gezicht vlak bij Sarah. 'Dit is geweldig! Ik heb nooit geweten dat al die zaken hier beslist werden.'

Sarah glimlachte verrast en realiseerde zich voor de zoveelste keer hoe weinig ze van haar snel opgroeiende dochter afwist.

Terwijl de voorzitter de correspondentie van die maand doornam, verzonk Sarah in een mijmering van herinneringen aan familiemomenten, vakanties met haar twee kinderen, sportdagen op school, barbecues...

Opeens klonk er applaus en enig geschreeuw vanaf de tribune.

Ze richtte zich weer op de voorzitter, die zich naar de microfoon toeboog: 'Dat brengt ons bij het enige agendapunt van deze maand. De aanvraag van Zakro Corporation voor de bouw van een retailvestiging op Five Acre Field, bestaande uit een verkoopoppervlak van 3700 vierkante meter en bijbehorende landschapsarchitectuur, wegen, en verdere aanverwante projecten, waaronder sociale woningbouw...'

Terwijl de voorzitter sprak, zag Sarah een onberispelijk geklede vrouw vanaf de eerste rij naar voren stappen en naar

een lessenaar naast de tafel van de raadsleden toe lopen. Ze had een laptop en een map bij zich, en zelfs vanaf haar plek kon Sarah zien dat het welbekende Zakro-logo erop stond.

‘Vanavond is bij ons te gast mevrouw Eva Weiss van het Zakro-hoofdkantoor, die de aanvraag met de raad zal door-nemen. En ik twijfel er niet aan dat ze aan het eind van de ver-gadering beschikbaar zal zijn voor opmerkingen en vragen.’

Er klonk geroezemoes uit het publiek, naast een paar on-verstaanbare opmerkingen, die bepaald niet complimenteus leken – zoveel was Sarah wel duidelijk.

Sarah zag dat de Zakro-vertegenwoordigster bij de les-senaar wachtte tot de zaal weer stil was. De vrouw zag er perfect verzorgd uit, en het was Sarah duidelijk dat ze daar veel tijd en geld aan besteedde. Klassiek Brusselse politiek chic, dacht ze. Besteed gerust duizend euro aan de outfit, maar zorg ervoor dat het merk anoniem is.

Eva Weiss opende haar map en staarde kalm de zaal in. ‘Meneer de voorzitter, raadsleden, dank u wel. En beste men-sen uit Cherringham, bedankt voor het gastvrije welkom dat jullie mij hebben geboden.’

‘Dit is nog maar het begin!’ klonk een stem uit het publiek, en er trok een golf van gelach door de zaal.

Eva Weiss glimlachte en wachtte weer tot het stil was, waarna ze haar betoog begon.

‘Zakro Corporation bezit en exploiteert meer dan tienduizend supermarkten op het Europese continent. We bieden consumenten vaste lage prijzen en we beloven onze werk-nemers een vast loon dat meestal hoger ligt dan de geldende uurtarieven. We bouwen milieuvriendelijk en we voldoen aan alle maatschappelijke richtlijnen op onze targetlocaties.’

Iemand achterin snoof: “targetlocaties”. Dus meer zijn we niet?’

De Zakro-vertegenwoordigster pauzeerde weer – ze liet zich niet opnaaien.

‘De nieuwe, enerverende Cherringham Superstore zal niet anders zijn. Die zal een revolutie betekenen voor de winke-

lervaring in de Cotswolds. En nu wil ik u graag een aantal slides laten zien.'

Sarah zag dat Eva van de lessenaar wegstapte, waarna een jonge man met een laptop bij de mediaconsole in de zaal – kennelijk haar assistent – de lichten dimde en een slideshow startte.

'God, alsjeblieft geen PowerPointpresentatie,' fluisterde Chloë naast haar. 'Dit is net alsof je op school zit.'

'Het probleem zit in de uitwerking,' zei Sarah. 'Ik denk dat we hier een verslag van moeten hebben.' Ze pakte haar telefoon en begon de presentatie te filmen.

Zonder enige haast nam Eva het publiek mee door het project, met diverse geprojecteerde kaarten en luchtfoto's. De grond langs de rivier die zou worden gekocht. De nieuwe wegen die zouden worden aangelegd. De sociale huurwoningen die Zakro – gratis – aan het dorp zou schenken. De banen die gecreëerd zouden worden. De voordelen. De besparingen. De beperkte milieueffecten.

'Mam, die vrouw doet het voorkomen alsof ze een liefdadigheidsinstelling zijn die ons komt helpen,' fluisterde Chloë Sarah toe.

'Daarom moeten de argumenten ertegen echt houtsnijden,' zei Sarah. 'Ze beloven een heleboel.'

'Je denkt toch niet dat ze al die sociale plannen gaan uitvoeren?'

Sarah haalde haar schouders op en bleef filmen, maar eigenlijk had ze er niet veel vertrouwen in dat het zootje ongeregeld dat ze buiten had gezien in staat zou zijn om zo'n omvangrijk – en gewiekst – project te verhinderen.

Er was gewoon enorm veel geld mee gemoeid. Hoeveel dan wel, vroeg ze zich af.

En dat baarde haar zorgen.

Toen de presentatie uiteindelijk afgelopen was, ging het licht weer aan en sloeg Eva Weiss haar map dicht.

'Dank u wel, mevrouw Weiss, voor dit zeer informatieve exposé,' zei de voorzitter. 'Kunnen we nu overgaan tot de vragen uit de zaal?'

Pas een uur later kwam er een eind aan de – vaak vijandige – vragen uit het publiek.

Sarah had het idee dat de meeste mensen tegen de megasupermarkt waren, maar Eva Weiss gaf geen krimp en wist alle bezwaren te pareren.

‘Nogmaals hartelijk dank, mevrouw Weiss, voor deze uitgebreide presentatie en voor uw beantwoording van onze vragen. De raad zal nu zijn oordeel vellen.’

Sarah zag dat de voorzitter haar een knikje gaf om te gaan zitten, waarna de raadsleden met uitgeschakelde microfoons overlegden.

De zaal vulde zich met geklets en gekrakeel. Sarah vermoedde dat de meeste aanwezigen niet wisten hoe het er op deze raadsvergaderingen aan toe ging. Maar zij wist dat dit het cruciale moment was.

Tot haar verrassing pakte de voorzitter zijn hamer en tikte er driemaal mee op de tafel, waarmee hij om stilte vroeg. Ze hebben nog maar heel kort gediscussieerd, dacht ze. Ze kunnen toch nog geen beslissing hebben genomen... Maar daar leek het wel degelijk op.

De voorzitter wachtte tot het laatste geroezemoes was weggeëbd en sprak in zijn microfoon. ‘De gemeenteraad heeft besloten de aanvraag te steunen, en die steun zal te zijner tijd aan de districtsraad worden bekendgemaakt. Nog andere zaken?’

Maar de voorzitter hoorde niet wat er nog meer aan de orde kon zijn, want er brak meteen een hels kabaal uit in de zaal. Sarah zag overal mensen opstaan, die luid begonnen te roepen.

‘Zijn jullie nou helemaal gek geworden?’

‘Die rotzakken hebben deze raad omgekocht – dit is een volstreckte schijnvertoning!’

‘Wijs dat voorstel af! Weg ermee!’

‘Bouw dat ding maar ergens anders!’

‘Geen Zakro hier!’

‘Niet in onze naam!’

Beneden in de zaal zag Sarah de voorzitter met zijn armen zwaaien in een poging om de orde te herstellen. Tony Standish pakte de voorzittershamer en sloeg er hard mee op tafel, maar in het pandemonium kon Sarah het nauwelijks horen. De raadsleden zaten als verstijfd in hun stoel door deze onverwachte wending.

Sarah zag dat Eva Weiss en haar jonge assistent de laptop oppakten en zich naar de dichtstbijzijnde uitgang repten. Hun missie was volbracht. Ze is hier beslist eerder geweest, dacht Sarah. Wat een ontsnappingskunstenaar!

Opeens rende een man die Sarah niet herkende naar voren, die probeerde de microfoon van een vrouwelijk raadslid te grijpen.

De oude dame bood dapper weerstand, maar uiteindelijk moest ze haar nederlaag erkennen.

Gekleed in een oude Barbour, met lang grijs haar en een baard, zag de man er voor Sarah uit als de laatste nog levende hippie uit de jaren zestig.

‘Beste inwoners van Cherringham!’ riep hij in de microfoon, terwijl hij achter de raadsleden het podium op sprong. Zijn stem klonk zo luid dat de zaal onmiddellijk verstomde. Iedereen keek naar hem.

Hij zweeg even, alsof hij niet had nagedacht over wat hij nu moest doen, maar na enkele momenten had hij zich herpakt en stak hij zijn andere hand als een predikant omhoog. ‘Jullie kennen me! Mijn naam is Sam Lewis – ik fok everzwijnen op Ingleston Farm. En vlak daarnaast gaan die smeerlappen hun supermarkt neerzetten! En jullie weten wat dat voor mij betekent, toch? Dat betekent het einde. Het einde van mijn boerderij. Het einde van alles wat ik heb opgebouwd. Van alles waarvan ik gedroomd heb. Van mijn prachtige troep everzwijnen.’

‘Nee! Schande! Dat gaat niet gebeuren!’ riepen verschillende stemmen vanuit de zaal.

‘Op mijn boerderij heeft respect voor de natuur altijd voorop gestaan,’ vervolgde Sam Lewis, die nu echt op dreef

leek te komen. ‘Goede dieren die goed voer krijgen op goed land. Niet de bewerkte rotzooi die je bij Zakro koopt. Maar deze smeerlappen willen vlak naast mijn boerderij een enorm gebouw neerzetten. Ze halen het geboomte weg waar mijn zwijnen foerageren. Ze lozen al hun afval in de rivier. Ze zorgen voor verkeersdrukte op onze smalle wegen.’

Sam Lewis keek de kamer rond. Ex-hippie of niet, hij had ieders aandacht. ‘En nu hebben die idioten in de raad ja tegen ze gezegd! Maar dat laten we toch zeker niet toe?’

‘Nee!’ riep de menigte als één stem.

Terwijl een man naast haar opsprong, hield Sarah Chloë’s arm stevig vast. Het leek alsof er een elektrische schok door het publiek was getrokken. Ze zag dat de voorzitter om orde riep.

‘Mam, wat gebeurt er?’ vroeg Chloë.

‘Ze zijn erop uit de vergadering te beëindigen...’

‘Maar dit is toch zeker niet de juiste manier...’

‘Nee, schatje.’

Sarah keek naar beneden, de zaal in. Een hoop bezoekers waren opgestaan. Ze kon zien dat de hippie echt op dreef kwam.

‘We gaan die Zakro’s verpletteren! Waar we ze ook tegenkomen! We verpletteren ze op de akkers en weilanden! We verpletteren ze op de wegen! We verpletteren ze in de vergaderingen!’ Hij haalde diep adem. ‘Dit is óns dorp!’

Het publiek brulde goedkeurend. Sarah zag dat zelfs de meest bedaagden onder haar vrienden nu waren opgestaan om deze onwaarschijnlijke revolutionair toe te juichen.

Nu ging de hoofdingang open en stroomden de voorstanders van het project naar binnen, die zich over de hele zaal verspreidden.

O nee, dacht Sarah. Dit loopt uit de hand...

De twee groepen stuitten op elkaar. Er werd geduwd en getrokken.

‘Dames en heren, alstublieft, alstublieft!’ riep de voorzitter wanhopig door een van de microfoons. Iemand gooide

een stoel naar hem. Sarah zag dat hij moest bukken om die te ontwijken. Arthur Bassett, de begrafenisondernemer, viel op de grond.

Achter de raadsleden leek Sam Lewis op het podium eindelijk te beseffen wat hij had ontketend. ‘Ho ho, vrienden – wacht! Ga nou niet op de vuist! Toen ik zei dat we ze moesten verpletteren, bedoelde ik niet...’

Maar voordat hij verder kon gaan, rukte iemand de microfoon uit zijn handen en duwde hem van het podium in de menigte van voorstanders.

Sarah zag een vuist door de lucht vliegen en Sam Lewis leek te verdwijnen in één grote vechtende kluwen.

Even later vlogen de zijdeuren van de zaal open en stormde een groep politieagenten naar binnen. Ze vormden snel een kring om de raadsleden, die hun handen op hun hoofd hadden gelegd om zich tegen nog meer rondvliegend meubilair te beschermen, en brachten hen via de achterzijde van de zaal in veiligheid.

Sarah draaide zich naar Chloë toe. ‘We gaan hier weg. Kom mee.’

Chloë had geen verdere aanmoediging nodig.

Sarah pakte haar hand en leidde haar naar de trap aan de achterkant, die naar een nooduitgang leidde. Omdat Sarah jarenlang op de moeder- en peutergroep had geholpen, kende ze elke centimeter van het gebouw.

En terwijl zij en Chloë de trap af renden en zich door de branddeuren in veiligheid brachten, de donkere nacht in, kon ze nog steeds de geluiden van vechtende mensen horen.

Wat een vertoning, die democratie in actie, dacht ze. En even later: wat is er in godsnaam gebeurd met Cherringham?

Verschenen in de Cherringham-serie van Matthew Costello en
Neil Richards:

Moord aan de Thames
Moord op het landhuis
Moord bij maanlicht
Spreken is zilver
De touwtjes in handen
Een dodelijk vuur
De dode in het meer
Een kwade opzet
Een spel met de dood
Een dodelijke bekentenis
Een dodelijke race
Een dodelijke zomernacht
Een dodelijke les
Het geheim van het kasteel
Een fatale val
Het laatste raadsel
Een dodelijk plot
De verdwenen toerist
Een schim uit het verleden
Een mysterieuze inbraak
Een onfrisse zaak

E-book maart 2025

Dit is het eenentwintigste deel in de Cherringham-serie

Oorspronkelijke titel *Murder Most Wild*

Oorspronkelijke uitgever Bastei Entertainment, een imprint van Bastei Lübbe AG

Copyright © 2015/2017 Bastei Lübbe AG, Keulen

The moral right of the author of this work has been asserted in accordance with the Copyright, Designs and Patents Act 1988

Copyright © 2025 voor deze uitgave Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling Peter de Rijk

Omslagontwerp De Weijer Design, Baarn

Omslagbeeld © Shutterstock

Opmaak binnenwerk Crius Group, Hulshout

ISBN e-book 978 90 261 7906 8

ISBN luisterboek 978 90 261 7907 5

NUR 332

www.uitgeverijdefontein.nl

Alle personen in dit boek zijn door de auteur bedacht. Enige gelijkenis met bestaande – overleden of nog in leven zijnde – personen, anders dan die in het publieke domein thuishoren, berust op puur toeval.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronisch, door geluidsopname- of weergaveapparatuur, of op enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining niet toegestaan.